

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ S. Sayısı : 531'e 2 nci Ek

13 Mart 1913 Tarihli İdarei Umumiyei Vilayat Kanunu Muvakkatının Adının ve Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine, Bu Kanuna Bazı Ek ve Ek Geçici Maddeler Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı ile Yozgat Milletvekili Mehmet Bağçeci ve Şanlıurfa Milletvekili Osman Doğan'ın, Kars Milletvekili Ömer Kuşhan ve 4 Arkadaşının, İstanbul Milletvekili Halil Orhan Ergüder'in, Aynı Kanununun 116 ve 140 ıncı Maddelerinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifleri ve İçişleri; Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (1/808, 2/231, 2/306, 2/365)

Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu*Türkiye Büyük Millet Meclisi**Plan ve Bütçe Komisyonu*

1 . 5 . 1987

*Esas No. : 1/808, 2/231, 2/306, 2/365**Karar No. : 54'e 2 nci Ek.***TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA**

Bilindiği gibi, Komisyonumuzun 11 ve 18 Şubat 1987 tarihlerinde yaptığı 89 ve 90 ıncı birleşimlerde görüşülüp, kabul edilmesiyle Yüksek Başkanlığa sunulan ve Başkanlıkça Sıra Sayısı 531 ve 531'e 1 inci Ek olarak bastırılıp dağıtılan ve Türkiye Büyük Millet Meclisi gündemine alınan «13 Mart 1913 Tarihli İdarei Umumiyei Vilayat Kanunu Muvakkatının Adının ve Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine, Bu Kanuna Bazı Ek ve Geçici Maddeler Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı ile Yozgat Milletvekili Mehmet Bağçeci ve Şanlıurfa Milletvekili Osman Doğan'ın, Kars Milletvekili Ömer Kuşhan ve 4 Arkadaşının, İstanbul Milletvekili Halil Orhan Ergüder'in Aynı Kanununun 116 ve 140 ıncı Maddelerinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifleri» önemli bazı maddelerinde yeniden değişiklik yapılmasına gerek görüldüğünden, İçtüzüğüün 89 uncu maddesi uyarınca Genel Kurulun 9.4.1987 gün ve 89 uncu birleşiminde Komisyonumuzca geri alınmıştı. Anılan tasarı ve teklifler, bu defa Komisyonumuzun 15, 16, 22 ve 29 Nisan 1987 tarihlerinde yaptığı 99, 100, 101 ve 102 nci birleşimlerde teklif sahipleri ve Hükümet temsilcilerinin de katılımıyla yeniden incelendi ve görüşüldü.

Tasarının tümü üzerinde yapılan görüşmelerde, Komisyona geri alınma gerekçesi olarak, il özel idarelerinin görevlerini daha verimli bir şekilde yerine getirebilmeleri için yeniden teşkilatlanmaları gerektiği görüldüğünden hareketle kurulması düşünülen il ve ilçe şube teşkilatlarının, uygulamada bazı mahzurları da beraberinde getirebileceği görüşüyle, gerekirse kanunun tatbikatına paralel olarak bu hususu ileride yeniden ele alınabileceği, tatbikatta aksama olmadığı takdirde, bir anda çok büyük teşkilatlanmayı gerektirecek düzenlemeye de gidilmesine gerek kalmayacağı, mevcut merkezi idarenin il müdürlerinin bu görevleri bir müddet daha yerine getirmelerinde fayda olacağı, il ve ilçe özel idare şube teşkilatları kurulması hususu tasarıdan çıkarılınca 5 yıllık planların hazırlanmasıyla ilgili düzenlemelere de gerek kalmayacağı, il genel meclisi üyelerinin çalışma sürelerinin yeniden daha kısa süreli olarak tespit edilmesinin yararlı olacağı gibi hususlar tartışılmıştır. Ayrıca, orman emvalinin satışından temin edilecek gelirden il özel idarelerine verilen payın 7336 sayılı Kanunla; ilköğretim hizmet ve yatırımları için il özel idareleri bütçesinden ayrılacak payın

ise 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu ile düzenlendiği ve tasarıda tekrarına gerek olmadığı görüşleriyle tasarı metninden çıkartılmasının yerinde olacağı ifade edilmiştir. Yapılan bu görüşmeler ve sorulan sorulara Hükümet temsilcilerince gerekli açıklamalar yapıldıktan sonra, tasarının İçişleri Komisyonuna gönderilmesi-ne ilişkin önerenin reddedilmesiyle tümü benimsenmiş ve Komisyonumuzca daha önce kabul edilen metin esas alınarak maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Idarei Umumiyei Vilayat Kanununun Muvakkatının 78 inci maddesine Komisyonumuz metninin Çerçeve 2 nci maddesi ile eklenen 13 üncü bendin 1 inci paragrafındaki «... eğitim, gençlik ve spor...» ibaresin-deki «... gençlik...» kelimesi, aslında «... eğitim ve spor...» ibaresinin gençliği de kapsadığı görüşünden hare- ketle metinden çıkarılmış, «... tarım...» ibaresinin «... hayvancılık...» ibaresini de içerdiği görüşüyle «... hay- vancılık...» kelimesi metinden çıkarılmış; Anayasanın 169 ve 170 inci maddeleri ile ormanların gözetimi, yönetimi ve işletilmesi devlete ait olup, devredilemeyeceği hükmü dikkate alınarak, il özel idarelerinin orman- lar üzerinde tasarruf yapabileceği şeklinde çelişki yaratabilecek veya yanlış anlaşılmaya sebep olabilecek «... orman ve ormancılık...» ibaresi metinden çıkarılmış, ancak özel idarelerin orman tesisine imkân vermek amacıyla metne «... ağaçlandırma...» ibaresinden sonragelmek üzere «... orman tesisi...» ibaresi eklenmiş; il ve ilçe özel idare şube teşkilatları kurulmasından vazgeçilince 5 yıllık planlarla ilgili düzenlemeye gerek kal- madığı düşüncesiyle 14 üncü bendin 5 yıllık planlara ilişkin hükümleri metinden çıkarılmış; genel, katma ve özel bütçeli idarelerin, bu maddenin 13 üncü bendindeki esaslar dahilinde kendi bütçelerinde yer alan ödenekleri, il özel idarelerine aktarmaları hükmü 15 inci bent olarak maddeye eklenmiş ve bakanlık bütçe- lerinden aktarılacak ödeneklere ait ita amirliği dikkate alınarak, programların aynen veya tadilen ilgili ba- kanlıkça onaylanması suretiyle yürürlüğe gireceği hükmü getirilmiş;

80 inci maddesini değiştiren Komisyonumuz metninin Çerçeve 3 üncü maddesinin 10 uncu bendi, orman emvalinin satışından o il itibarıyla elde edilecek gelirden il özel idaresine ayrılacak payla ilgili hüküm 7336 sayılı kanunla düzenlenmiş olduğundan tekrarı önlemek için metinden çıkarılmış, 3194 sayılı İmar Ka- nununa göre belediye sınırları dışında verilecek inşaat ruhsatı ve yapı kullanma izninden alınacak harçlar yeni bir bent olarak metne eklenmiş, para cezalarını içeren bende anılan kanunun 42 nci maddesine göre tahsil edilecek para cezaları da ilave edilmiş;

82 nci maddesini değiştiren Komisyonumuz metninin Çerçeve 4 üncü maddesinin 1 inci bendi hükmü 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanununun 76 ncı maddesinin (b) bendinde mevcut olduğu için tekrarı önlemek amacıyla metinden çıkarılmış, 3194 sayılı İmar Kanununa göre verilecek inşaat ruhsatı ve yapı kul- lanma izninden alınacak harçlar ve bunların cezalarının tahsili için yapılacak harcamalar yeni bir bent olarak maddeye ilave edilmiş, özel idare ilçe şube teşkilatları kurulmasından vazgeçilmesi nedeniyle kaymakamlara il özel idareleri bütçelerinden bu görevleri için verilecek ödenek ve yolluklarla ilgili hüküm, kaymakamların bu görevleri hangi bölge ve yerlerde ifa edecekleri İçişleri Bakanlığının teklifi ve Bakanlar Kurulu Kararı ile tespit edilecek şekilde ve ilgili 100 üncü maddede bu hususun düzenlenebileceği görüşüyle metinden çı- karılmış;

86 ncı maddesini değiştiren Komisyonumuz metninin Çerçeve 6 ncı maddesinin 3 üncü fıkrasının 6 ncı bendi, Çerçeve 2 nci maddede yapılan değişiklikle yıllık programların onayının ilgili bakanlıklara verilmesi nedeniyle; 4 üncü fıkrası ise, İçişleri Bakanlığının 3 'üncü fıkrada sayılan sebeplerle bütçede değişiklik yapmaya yetkili olduğunun açık olduğu düşüncesiyle madde metninden çıkarılmış;

87 nci maddesini değiştiren Komisyonumuz metninin çerçeve 7 nci maddesi ile il özel idaresinin başı ve tü- zellikle temsilcisi olan valinin yetkilerini kullanırken ilde görevli merkezî, bölgesel veya diğer mahallî idare kuruluşlarının personel, araç ve gereçlerinden yararlanmak suretiyle özel idarenin program dışı hizmetlerinin yürütülmesi yetkisinin valiye verilmesinde bazı mahzurlar olabileceği görüşünden hareketle metin bu mahzur- ları önleyecek şekilde yeniden düzenlenmiş ve ilgili bakanlığa bilgi verme yerine valinin teklifi ve ilgili baka- nının onayı esası getirilmiş;

98 inci maddesini değiştiren Komisyonumuz metninin çerçeve 8 inci maddesi, il özel idare şube teşkilat- larının kurulmasından yukarıda açıklanan gerekçeler nedeniyle vazgeçildiği ve bununla ilgili düzenlemeye de gerek kalmadığından metinden çıkarılmış;

99 uncu maddesini değiştiren Komisyonumuz metninin çerçeve 9 uncu maddesi, il özel idare şube teşkilatları kurulması ve 5 yıllık planlar yapılması ile ilgili düzenlemeler metinden çıkarıldığı için, il özel idare müdürünün gerek bu konular ve gerekse ilin kesinhesabının hazırlanması ile ilgili görevleri bu değişikliklere uygun olarak yeniden düzenlenmiş;

100 üncü maddesini değiştiren Komisyonumuz metninin çerçeve 10 uncu maddesi, valinin vereceği özel idare hizmetlerini yapan ve bu hizmetlerin yürütülmesinde valiye karşı sorumlu olan kaymakamlara yaptıkları bu hizmetler karşılığında ödenek verilmesine imkân sağlayacak şekilde yeniden düzenlenmiş;

111 inci maddesini değiştiren Komisyonumuz metninin çerçeve 11 inci maddesinin 1 inci fıkrasındaki il genel meclisinin toplantı ayları Ekim ve Nisan yerine Mayıs ve Kasım olarak değiştirilmiş, her iki toplantının 30 gün olması hükme bağlanmış, 2 nci fıkrasındaki dönem başı toplantısı Ekim ayından Kasım ayına alınmış ve 3 üncü fıkrasındaki toplantıyı uzatma yetkisi vali yerine, 15 günden 10 güne indirilerek il genel meclisine verilmiş;

116 ncı maddesini değiştiren Komisyonumuz metninin çerçeve 12 nci maddesindeki ödeneğin 300 olan gösterge rakamı bir miktar daha artırılarak 400'e yükseltilmiş, ayrıca bu ödeneğin miktarının İçişleri Bakanlığınca belirlenmesi yerine, İçişleri Bakanlığının teklifi ve Bakanlar Kurulu Kararı ile tespit edileceği hükmü getirilmiş;

121 inci maddesini değiştiren Komisyonumuz metninin çerçeve 14 üncü maddesi, il genel meclisinde yapılacak seçimler ve üzerinde tereddüt bulunan seçim tuta nakları hakkında, oylamaların açık yapılmasında bazı mahzurlar doğabilecek görüşüyle tasarının ilk şeklindeki gibi gizli oy esasına dönülerek madde bu şekilde yeniden düzenlenmiş;

128 inci maddesini değiştiren Komisyonumuz metninin çerçeve 15, 129 uncu maddesini değiştiren çerçeve 16 ve 131 inci maddesinin 3 üncü fıkrasını değiştiren çerçeve 17 nci maddeleri, yapılan yeni düzenlemeler nedeniyle metinden çıkarılmış;

136 ncı maddesini değiştiren Komisyonumuz metninin çerçeve 18 inci maddesinin son fıkrasındaki, il daimi encümenine seçilecek olan iki tabii üyenin vali tarafından seçilmeleri esası yerine, doğrudan ihale ve yatırımları ilde yürütecek olan ve teknik kadroya sahip Bayındırlık ve İşkân Müdürü ile Köy Hizmetleri İl Müdürü olması hükme bağlanmış;

140 ncı maddesini değiştiren Komisyonumuz metninin çerçeve 19 uncu maddesi, il daimi encümeninin başkan ve seçilmiş üyelerine verilecek ödeneğin İçişleri Bakanlığınca tespit edilmesinin uygulamada bazı sakıncalar doğurabileceği, kaymakamlara yapılacak ödeme ile ilgili düzenlemeye 100 üncü maddede yapılan değişiklik nedeniyle gerek kalmadığı ve valinin il daimi encümeninin başkanı olması nedeniyle ayrıca vali muavinine ödenek verilmesinin bir iş için iki kişiye ücret verilmesi gibi bir çelişkiye düşüleceği görüşüyle bu hususlara ait hükümler metinden çıkarılmış ve madde yeniden düzenlenmiş;

144 üncü maddesine yeni bentler ekleyen Komisyonumuz metninin çerçeve 21 inci maddesinin 10 uncu bendindeki «... plan ve...» sözcüğü 5 yıllık planlar yapılmasından vazgeçildiği için metinden çıkarılmış, 14 üncü bendindeki «Belediye ve mücavir alanları dışında» ibaresi, 1580 ve 1608 sayılı kanunlarla belediyelerin, yalnız belediye sınırları içerisinde yetkili kılındığı ve fıkrada geçen hususları mücavir alanlarda yapma yetkisi adigeçen kanunlarla kendisine verilmediği, halbuki mücavir alan olduğu halde belediye sınırları dışında kalan yerler bulunduğu dikkate alınarak bu ibare «Belediye sınırları dışında» şeklinde değiştirilmiş;

Komisyonumuz metninin Çerçeve 22 nci maddesinde yer alan 18 ve 19 uncu Ek maddelere yapılan yeni düzenlemeler sonucunda gerek kalmadığından metinden çıkarılmış, Ek Madde 16 ve Ek Madde 17'nin madde numaraları sırasıyla Ek Madde 1 ve Ek Madde 2 olarak değiştirilmiş, Ek Madde 20 ise, il özel idareleri organlarının kanunda sayılan nedenlerle İçişleri Bakanınca görevden alınmaları halinde doğacak boşluğu gidertmek amacıyla valilik makamı tarafından bu organların yerini geçici olarak alabilecek görevlilerin seçimi ile ilgili bir hüküm Ek Madde 3 şeklinde yeniden düzenlenmiş, Geçici 3 üncü madde ile değiştirilen deyimler kalıcı mahiyette görüldüğünden, metin aynen Ek Madde 4 olarak kabul edilmiştir.

İdareî Umumiyeî Vilayat Kanunu Muvakkatının Komisyonumuz metninin Çerçeve 23 üncü maddesi ile yürürlükten kaldırılan fevkalade bütçe ile ilgili 81, 83 ve 85 inci maddeleri yapılan yeni düzenlemeler dikkate alınarak kanunda muhafazası gerekeğinden kaldırılan hükümler kapsamından çıkarılmış; Geçici 2 nci maddenin 5 yıllık plarlara ilişkin hükümleri metinden çıkarılarak madde yeniden düzenlenmiş; bakanlıklar ile diğer bağı ve ilgili kurum ve kuruluşların yapılan düzenleme karşısında gerekli görülmeyen birimlerinin kaldırılması ile ilgili Geçici 4 üncü madde kendi teşkilat kanunlarıyla çözümlenebileceği görüşünden hareketle metinden çıkarılmış; il genel meclislerinin 1987 yılı toplantılarının Temmuz ve Kasım aylarında yapılması, Kanunun Türkiye Büyük Millet Meclisinde kabulü ve yürürlüğe girmesinden sonra Temmuz 1987 toplantısına çok az süre kalacağı düşüncesinden hareketle, bu toplantıda sadece 1988 yılı programlarının görüşülüp karara bağlanmasını içeren bir hüküm yeni Geçici 3 üncü madde; bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte eksik olan il daimî encümeni üyeliklerine, dönembaşı yeni seçimlere kadar, daha önce seçilmiş yedek üyelere en çok oy almış olanların asıl üye olarak getirilmesini ve bunların kalan süreyi tamamlamalarını öngören yeni bir hüküm Geçici 4 üncü madde olarak metne ilave edilmiştir;

Çıkarılan ve ilave edilen maddeler nedeniyle madde numaraları yeniden düzenlenmiştir;

Komisyonumuz metninin Çerçeve 1 ve 5 inci maddeleri ile Geçici 1 inci maddesi aynen, Çerçeve 13 üncü maddesi 12 nci madde, 20 nci maddesi 16 ncı madde, yürürlük ve yürütmeyi düzenleyen 24 ve 25 inci maddeleri ise 20 ve 21 inci maddeler olarak aynen kabul edilmiştir.

Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan <i>Cengiz Tuncer</i> Kayseri	Sözcü <i>Alaattin Fırat</i> Muş	Kâtip Üye <i>Kadir Demir</i> Konya
<i>A. Akgün Albayrak</i> Adana	<i>Mehmet Deliceoğlu</i> Adıyaman	<i>Hazım Kutay</i> Ankara
<i>Nabi Sabuncu</i> Aydın (İmzada bulunamadı)	<i>Hakkı Artukarslan</i> Bingöl	<i>A. Şamil Kazokoğlu</i> Bolu
<i>İlhan Aşkın</i> Bursa	<i>M. Memduh Gökçen</i> Bursa	<i>C. Tayyar Sadıklar</i> Çanakkale Muhalefet şerhim eklidir.
<i>O. Şeref Bozkurt</i> Çanakkale (İmzada bulunamadı)	<i>Ünal Akkaya</i> Çorum	<i>Metin Yaman</i> Erzincan
<i>İlhan Aras</i> Erzurum	<i>Togay Gemalmaz</i> Erzurum	<i>M. Hayri Osmanhoğlu</i> Gaziantep Muhalefet şerhim eklidir.
<i>Murat Sökmenoğlu</i> Hatay Muhalifim.	<i>İ. Fevzi Yaman</i> Isparta	<i>Yaşar Albayrak</i> İstanbul (İmzada bulunamadı)
<i>H. Orhan Ergüder</i> İstanbul	<i>Tülay Öney</i> İstanbul Karşı yazım eklidir.	<i>Özdemir Pehlivanoğlu</i> İzmir

M. Turan Bayezit
Kahramanmaraş
Muhalefet şerhim eklidir.

İbrahim Özbıyık
Kayseri

Erol Ağagil
Kırklareli
Karşı oy yazım eklidir.

Mehmet Budak
Kırşehir

İsmet Ergül
Kırşehir

Haydar Koyuncu
Konya

Saffet Sert
Konya

Ayhan Fırat
Malatya
Karşı oy yazım eklidir.

Sümer Oral
Manisa
Muhalefet şerhim eklidir.

Arif Toprak
Niğde
Muhalefifim.

Fehmi Memişoğlu
Rize
Karşı oy yazım eklidir.

Enver Özcan
Tokat
Karşı oy yazım eklidir.

İsa Vardal
Zonguldak
(İmzada bulunamadı)

KARŞI OY YAZISI

1913 tarihli, dili bile zor anlaşılır mevcut kanunun, bazı maddelerinin tadili yerine, günün şartlarına ve diline uygun, yeniden bir tasarının hazırlanması gerektiği kanaatindeyiz.

C. Tayyar Sadıklar
Çanakkale

Sümer Oral
Manisa

Fehmi Memişoğlu
Rize

KARŞI OY YAZISI

1. İl özel idaresinin görevlerinin yasa ile belirleneceği ve yeterli gelir sağlanacağı şeklindeki Anayasa hükmüne karşı Bakanlar Kurulunun takdirine bırakıldığından,

2. Anayasanın çizdiği sınırların dışına çıkarılarak «vesayet» müessesesine il özel idaresi organlarının olması gereken serbestisini sınırlayan bir nitelik kazandığından,

3. İl özel idareleri Yasanın tümünün yeni baştan düzenlenmesi gerektiği halde birkaç maddenin değiştirilmesi ile yetinilip bir kısmı ağıdalı Osmanlıca bir kısmı günlük Türkçe bir metin meydana getirildiğinden,

4. İl daimî encümenine tabi üyelerin oy hakkı kullanarak katılmasını uygun görmediğimizden,
Yasaya tümü ile muhalifiz.

22 . 4 . 1987

M. Turan Bayezit
Kahramanmaraş

Erol Ağagil
Kırklareli

Tülay Öney
İstanbul

M. Hayri Osmanlıoğlu
Gaziantep

Ayhan Fırat
Malatya

Enver Özcan
Tokat

13 Mart 1913 Tarihli İdarei Umumiyei Vilayat Kanunu Muvakkatının Adının ve Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine, Bu Kanuna Bazı Maddeler Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı

MADDE 1. — İdarei Umumiyei Vilayat Kanunu Muvakkatının adı «İl Özel İdaresi Kanunu» olarak değiştirilmiştir.

MADDE 2. — İdarei Umumiyei Vilayat Kanunu Muvakkatının 78 inci maddesinin «Son iki fıkrası» madde metninden çıkarılmış ve bu maddeye aşağıdaki 13, 14, 15 inci bentler eklenmiştir.

13. İl özel idaresi, mahallî müşterek nitelikte olan imar, bayındırlık, sağlık ve sosyal yardım, çevre sağlığı ve koruması, eğitim ve spor, tarım, ağaçlandırma, orman tesisi, ekonomi ve ticaret, haberleşme, kültür, turizmle ilgili görevler ve bu Kanun dışında çeşitli mevzuatla verilen görevleri imkânları ve tespit edeceği öncelik sırasına göre yürütür. İl özel idarelerinin görevli olduğu mahallî ve müşterek ihtiyaçların kapsamı ve sınırı Bakanlar Kurulunca tespit olunur.

14. İl özel idaresi, il'in mahallî hizmetlerini kalkınma planı ilke ve hedeflerine uygun olarak ve il'in imkân ve ihtiyaçlarını da göz önünde bulundurarak yıllık program hazırlamak ve uygulamakla görevlidir.

Yıllık programlar; genel, katma ve özel bütçeli idareleri ve diğer kaynaklardan mahallî idarelere aktarılabilecek ödenekler de dikkate alınmak suretiyle bakanlıklar, bölge ve il kuruluşları ile koordineli bir şekilde hazırlanır. Söz konusu programların il genel meclisince kabulünden sonra bakanlıklarca aktarılabilecek ödeneklere ait olan kısmı ilgili bakanlığın aynen veya tadilen onayı ile yürürlüğe girer. Bayındırlık ve İskân Bakanlığına ödeneği aktararak yürütülen işlerde onay makamı, Bayındırlık ve İskân Bakanlığıdır.

15. Genel, katma ve özel bütçeli idareler bu maddenin 13 üncü bendindeki esaslar dahilinde kendi bütçelerinde yer alan ödenekleri ile özel idarelerine aktarırlar.

MADDE 3. — İdarei Umumiyei Vilayat Kanunu Muvakkatının 80 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 80. — İl özel idaresinin gelirleri şunlardır :

1. Özel kanunlarla tanınmış vergi, resim ve harç gelirleri,
2. Genel bütçe vergi gelirlerinden ayrılacak paylar,
3. Genel, katma ve özel bütçeli idarelerden aktarılabilecek ödenekler,
4. Her çeşit teşebbüs ve faaliyetler karşılığında sağlanacak gelirler,
5. Taşınır ve taşınmaz mallarının kira, satış ve başka suretle değerlendirilmesinden doğacak gelirler,
6. 3194 sayılı İmar Kanununun 42 nci maddesine göre tahsil edilecek para cezaları ile diğer para cezaları,
7. 3194 sayılı İmar Kanunu gereğince verilecek inşaat ruhsatı ile yapı kullanma izninden alınacak harçlar,
8. Tahvil ve hisse senetlerinin faiz ve temettüleri ile bunların itfasından veya satışından elde edilecek gelirler ve bankadaki paranın faiz ve diğer gelirleri,
9. Hizmet karşılığında alınacak ücretler,
10. Her türlü bağışlar,
11. Diğer gelirler.

MADDE 4. — İdarei Umumiyei Vilayat Kanunu Muvakkatının 82 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 82. — İl özel idaresinin giderleri şunlardır :

1. Bu Kanun ve diğer kanunlarla verilen mahallî görevlerin ifası için yapılan harcamalar,
2. Yönetim ve personel giderleri,
3. İl genel meclisi ve il daimî encümeni başkan ve üyelerinin ödenekleri ve yollukları ile diğer görevlilerin yollukları,
4. Özel kanun, karar, ilan ve sözleşmelere dayanan harcamalar, paylar, ödemeler ve borçlar,
5. Kanunlar gereğince başka kurum, kuruluş ve teşebbüslere yapılacak yardımlar ve özel idare teşebbüslerine verilecek sermayeler ile özel idarenin katılmayı uygun bulduğu, şirket, kooperatif, birlik, kamu yararına hizmet yapan dernekler ve benzeri ortaklığa katılma payları ve yardımlar,

6. Özel idare gelirlerinin tahsil giderleri,
7. Özel idare mallarının vergi, resim, harç ve sigorta giderleri,
8. İçişleri Bakanlığınca çıkartılacak bir yönetmelikle esas ve usulleri belirlenecek temsil, ağırlama ve tören giderleri,
9. 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 180 inci maddesi gereğince kesinleşmiş öz gelirin binde biri nispetinde konulacak ve mahkeme kararına dayanan belge karşılığı olarak barolara yapılacak yardım giderleri,
10. 3194 sayılı İmar Kanunu ile valiliklere verilen görevlerin ifası için yapılan harcamalar,
11. Özel idare hizmetleri ile ilgili diğer giderler.

MADDE 5. — İdarei Umumiyei Vilayat Kanunu Muvakkatının 84 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 84. — İl özel idaresi bütçesi, genel bütçe malı yılına paralel ve İçişleri Bakanlığı ile Maliye ve Gümrük Bakanlığınca birlikte düzenlenmiş formüle uygun olarak hazırlanır.

İl özel idaresi bütçesinin hazırlanması, il daimî encümenince incelenmesi, il genel meclisinde görüşülmesi ve kabulüne dair usul, esas ve süreler İçişleri Bakanlığınca çıkartılacak bir yönetmelikle düzenlenir.

MADDE 6. — İdarei Umumiyei Vilayat Kanunu Muvakkatının 86 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 86. — İl genel meclisince görüşülüp kabul edilen bütçe o yıla ait program da eklenerek, vali tarafından toplantının sona ermesinden itibaren en geç 15 gün içinde İçişleri Bakanlığına gönderilir.

Bütçe, İçişleri Bakanlığınca 30 gün içinde onaylanır. Bu süre içerisinde onaylanmayan bütçe kendiliğinden onaylanmış sayılır.

İçişleri Bakanlığı;

1. Bütçedeki mevzuata aykırı madde ve deyimleri düzeltmeye,
2. İl özel idaresinin tahsile yetkili olduğu halde bütçeye konmamış gelirlerini koymaya ve noksan konulanları kanunî hadde çıkarmaya,
3. İl özel idaresinin tahsile yetkili olmadığı gelirleri tahakkuk etmemiş taşınır ve taşınmaz malların satış gelirleriyle gerçekleşmemiş borçlanma gelirlerini çıkarmaya, kanunî yetki ve tarife üstündeki gelir tahminlerini kanunî hadde indirmeye,
4. Yapılması il özel idaresi görevlerinden olmayan hizmetler için konulmuş ödenekleri çıkarmaya,
5. Bütçeye konulması kanunen zorunlu iken konulmamış ödenekleri koymaya veya kanunî hadde indirmeye,

6. Kesinleşmiş ilam, istikraz, tahvil, kredi, anlaşma ve sözleşme hükümlerine göre anapara ve faiz ödemelerini karşılamaya yetecek kadar ödenek koymaya, mevcutları bu amaçla yeteri kadar artırmaya,

Yetkilidir.

Bu sebepler dışında İçişleri Bakanlığınca bütçede değişiklik yapılamaz.

MADDE 7. — İdarei Umumiyei Vilayat Kanunu Muvakkatının 87 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 87. — Vali il özel idaresinin görevlerini, özel idare müdürlüğü ve merkezî idarenin ildeki teşkilatları vasıtasıyla yürütür.

Yıllık program dışında yapılacak işler valinin teklifi ve ilgili bakanın onayı ile yürürlüğe girer.

MADDE 8. — İdarei Umumiyei Vilayat Kanunu Muvakkatının 99 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 99. — İl özel idare müdürü; il özel idaresinin validen sonra en üst düzeyde yetkili ve görevli memuru olup, il özel idaresi hizmetlerinin yürütülmesinden, valiye karşı sorumludur.

İl özel idare müdürünün görevleri şunlardır :

1. İl özel idare teşkilatını vali adına yönetmek,
2. İlin yıllık programı, bütçe tasarısı ve kesinhesabını hazırlamak,
3. Mevzuatla verilen görevleri yerine getirmek ve vali tarafından verilecek diğer işleri yapmak.

MADDE 9. — İdarei Umumiyei Vilayat Kanunu Muvakkatının 100 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 100. — Kaymakamlar valinin vereceği özel idare hizmetlerini yaparlar. Kaymakamlar özel idare hizmetlerinin yürütülmesinden valiye karşı sorumludur.

Kaymakamların bu görevleri hangi bölge ve yerlerde ifa edeceği, İçişleri Bakanlığının teklifi ve Bakanlar Kurulu kararı ile tespit olunur.

Yaptıkları bu hizmetler karşılığında kaymakamlara, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununda yer alan 1 inci derecenin son kademesi gösterge rakamının, bütçe kanunlarında Devlet memurları maaşı için belirlenen katsayı ile çarpımı sonucu bulunacak miktarın yarısını aşmamak üzere her yıl İçişleri Bakanlığınca tespit edilecek miktarda aylık ödeme yapılır.

MADDE 10. — İdarei Umumiyei Vilayat Kanunu Muvakkatının 111 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 111. — İl genel meclisi her yıl Mayıs ve Kasım aylarının ilk haftasında olağan olarak toplanır. Toplantı süreleri en çok 30'ar gündür.

Kasım ayı toplantısı dönem başı toplantısıdır.

Toplantı süresi sona erdiği halde konuların incelenmesi ve görüşülmesi neticelenmemiş ise il genel meclisi 10 günü geçmemek üzere toplantıyı uzatır ve sebeplerini İçişleri Bakanlığına bildirir.

Seçim sonuçlarının alınmasından itibaren 15 gün içinde il genel meclisi vali tarafından toplantıya çağrılır. İlk birleşimde başkanvekilleri ve kâtipler ile il daimî encümeni üyeleri seçimi yapılır. Bunların görevleri il genel meclisinin dönem başı toplantısına kadar devam eder.

İl genel meclisine vali başkanlık eder. İl genel meclisi; dönem başı toplantısının ilk birleşiminde üyeleri arasından gizli oyla birinci ve ikinci başkanvekili ile ikisi yedek olmak üzere dört kâtip seçer. Başkanlık divanı bir başkan ve iki kâtipten kurulur. Valinin bulunmadığı toplantılarda birinci başkanvekili, o da yoksa ikinci başkanvekili meclise başkanlık eder.

İl genel meclisi toplantılarının başlama ve bitiş tarihleri İçişleri Bakanlığına bildirilir.

MADDE 11. — İdarei Umumiyei Vilayat Kanunu Muvakkatının 116 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 116. — İl genel meclisinin başkan ve üyelerine toplantıların devamı süresince her gün için 400 gösterge rakamının bütçe kanunlarında Devlet memurları maaşı için her yıl belirlenen katsayı ile çarpımı sonucu bulunacak miktarı aşmamak üzere ödenek verilir.

Bu ödeneğin miktarı, İçişleri Bakanlığının teklifi ve Bakanlar Kurulu kararı ile tespit edilir.

MADDE 12. — İdarei Umumiyei Vilayat Kanunu Muvakkatının 119 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 119. — İl genel meclisinin çalışma esas ve usulleri İçişleri Bakanlığınca çıkarılacak bir yönetmelikle düzenlenir.

MADDE 13. — İdarei Umumiyei Vilayat Kanunu Muvakkatının 121 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 121. — İl genel meclisi üyelerinden her biri oyunu bizzat kullanır. Bütçe görüşmelerinde ad okunmak suretiyle oy kullanılır.

İl genel meclisinde yapılacak seçimler ve üzerinde tereddüt bulunan seçim tutanakları hakkında gizli oylama yapılır. Gizli oylamalarda, oylarda eşitlik halinde oylama bir kez daha tekrarlanır, yine eşitlik olursa kuraya başvurulur.

MADDE 14. — İdarei Umumiyei Vilayat Kanunu Muvakkatının 136 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 136. — İl genel meclisi, her dönem başı toplantısında üyeleri arasından gizli oyla encümene 5 asıl, 5 yedek üyeyi ayrı ayrı seçer.

İl daimî encümenine seçilecek üyelerin ayrı ilçelerden olması zorunludur. Merkez ilçe dahil ilçe sayısı 5' ten az olan illerde il daimî encümenine nüfusu en çok olan ilçeden iki üye seçilir. Oyların eşitliği halinde ad çekmeye başvurulur.

Her üye yukarıdaki fıkra hükmüne uymak suretiyle en çok 5 üye için oy kullanabilir.

Encümen üyelerinin görev süresi bir yıldır. Süreleri dolan üyeler yeniden seçilebilirler.

Asıl üyeliğin herhangi bir sebeple boşalması halinde 2 nci fıkra hükmüne uyulmak suretiyle yedek üyeler vali tarafından en çok oy alandan başlamak üzere sırayla göreve davet olunur. Yedek üyelerin getirilmesinden sonra da seçilmiş üyeliklerin boşalması halinde meclisçe noksan asıl ve yedek üyelikler için seçim yapılır. Bu üyeler kalan süreyi tamamlar.

İl özel idare müdürü ile köy hizmetleri il müdürü, bayındırlık ve iskân müdürü il daimî encümeninin tabii üyesidir.

MADDE 15. — İdareî Umumiyeî Vilayat Kanunu Muvakkatının 140 ıncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 140. — İl daimî encümenin başkan ve seçilmiş üyelerine 657 sayılı Devlet Memurları Kanununda yer alan 1 inci derecenin son kademesi gösterge rakamının, bütçe kanunlarında Devlet memurları maaşı için belirlenen katsayı ile çarpımı sonucu bulunacak miktar, aylık ödenek olarak verilir. İl genel meclisi toplantılarının devamı süresince, il daimî encümenin başkan ve seçilmiş üyelerine yalnız il genel meclisi üyeleri için tespit edilen ödenek verilir.

Encümen başkan ve üyelerinin, görevli olarak il sınırları dışında buldukları veya yılda 60 günü geçmemek kaydıyla yıllık, mazeret ve hastalık izinlerini kullandıkları sürece ödenekleri kesilmez.

Encümen üyelerine, görevli olarak il merkezi dışına çıkmaları halinde 6245 sayılı Harcırah Kanunu hükümlerine göre meclis üyeleri gibi yolluk ödenir.

İl daimî encümeninin tabii üyelerine; seçilmiş üyelere ödenen aylık ödeneğin yarısı ödenek olarak verilir.

MADDE 16. — İdareî Umumiyeî Vilayat Kanunu Muvakkatının 141 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 141. — İl daimî encümenine vali veya yerine görevlendireceği vali yardımcısı başkanlık eder. Olağan toplantılar dışında encümen gerek gördükçe vali tarafından toplantıya çağırılabilir. İl daimî encümeni başkan tarafından havale edilmeyen konuları görüşemez.

Vali; İl daimî encümen kararlarını, kanun, tüzük ve yönetmeliklere; Meclis kararlarına veya kamu yararına aykırı gördüğü takdirde, kararın alındığı toplantıyı takip eden ilk toplantıda bir defa daha görüşülmesini isteyebilir.

Encümen kararından 2/3 çoğunlukla ısrar ederse, bu halde encümen kararı kesinleşmiş olur.

Vali gerektiğinde kesinleşen encümen kararlarının uygulanmasını durdurarak iptali için idarî yargı mercilerine başvurabilir. İlgili idarî yargı mercince verilen karara göre uygulama yapılır.

MADDE 17. — İdareî Umumiyeî Vilayat Kanunu Muvakkatının 144 üncü maddesine aşağıdaki 10, 11, 12, 13, 14 ve 15 inci bentler eklenmiştir.

10. Bakanlar Kurulu Kararı ile belirlenen esaslar dahilinde, yıllık programlar gereğince yapılacak yatırımların müşavirlik, mühendislik, mimarlık ve benzeri proje ve kontrollük hizmetlerinin yaptırılmasına, karar vermek; belediye sınırları ve mücavir alanlar dışında kalan yerler için nazım ve uygulama imar planları ve programları hazırlamak veya hazırlatmak ve bunları Meclisin onayına sunmak, kırsal kesimde gerekli yerlerde toplu yerleşim merkezleri kurmak,

11. Özel idare tarafından yapılacak hizmetler karşılığı alınacak ücret tarifelerini düzenleyerek Meclise sunmak,

12. İl özel idaresinin görevleri ile ilgili konularda yasaklayıcı tedbirler ve kararlar almak,

13. Yönetmeliklere, yasaklayıcı tedbirlerle alınan kararlara uymayanlar hakkında ceza kararı vermek, müeyyideler uygulanmasını kararlaştırmak,

14. Belediye sınırları dışında; umumun eğlenmesine, dinlenmesine, yiyip içmesine mahsus yerlerle, benzerlerinin ücret tarifelerini, mesleki teşekküllerin görüşlerini de alarak düzenlemek ve sınıflarını tespit etmek; bu gibi yerlerle diğer iş yerlerinin açılma, kapanma ve ögle dinlenme saatlerini belirlemek ve ilan etmek,

15. İl Özel İdaresi görevlerinin yapılmasına ve diğer kamu hizmetlerinin yürütülmesine yardımcı olmak amacıyla çeşitli kuruluşlarla yapılacak işbirliği, ortak personel çalıştırılması ve ortak makine parkı kurulması esaslarını tespit etmek.

MADDE 18. — İdarei Umumiyei Vilayat Kanunu Muvakkatına aşağıdaki maddeler eklenmiştir.

EK MADDE 1. — İl Özel İdaresinin yetki ve görev alanı içinde, kanun, tüzük ve yönetmeliklerle verilen görevlere istinaden il genel meclisi ve il daimi encümenince alınan ve usulüne uygun olarak ilan edilen kararlar veya tedbirlere aykırı davranışta bulunanlara il daimi encümenince beşbin liradan ellibin liraya kadar para cezası veya üç günden otuz güne kadar işyerinin kapatılması veya ticaret, sanat ve meslekten men cezası verilebilir. Fiilin tekrarı halinde her iki ceza birlikte uygulanır. Cezaya konu olan eşya gerektiğinde muhafaza altına alınır. Eski hale getirilmesi icap eden hususlarda il özel idaresince verilecek uygun süre içinde, mahzurun giderilmemesi halinde, idarece eski hale getirilir. Bu sebeple yapılan harcamalar ilgiliden tahsil olunur.

Ancak, vali ve kaymakamlar, cezayı gerektiren suçların işlendiğini bizzat gördüklerinde binbeşyüz liradan otuzbin liraya kadar para cezası veya yedi güne kadar işyeri kapatma cezası veya ticaret, sanat ve meslekten men cezası verebilir.

Vali ve kaymakamlar tarafından verilen cezalar kesindir.

Türk Ceza Kanunu ile diğer kanunlarda yazılı ceza hükümleri ve 2634 sayılı Turizmi Teşvik Kanunu hükümleri saklıdır.

EK MADDE 2. — Vali ve Kaymakamlarca verilen cezalar dışındaki ceza kararları, ilgililere usulüne uygun olarak tebliğ edilir. Kararlara karşı tebliğ tarihinden itibaren en geç yedi gün içinde yetkili sulh ceza mahkemesine itiraz edebilir. İtiraz üzerine verilen kararlar kesindir. İtiraz, evrak üzerinde inceleme yapılarak en kısa sürede sonuçlandırılır. Verilen para cezaları 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun Hükümlerine göre il özel idarelerince tahsil olunur.

EK MADDE 3. — Görevleri ile ilgili bir suç söz konusu olan il özel idare organları veya bu organların seçilmiş üyelerine Memurin Muhakematı Hakkında Kanunun muvakkat hükümleri uygulanır. Bu sebeple haklarında soruşturma veya kovuşturma açılan il özel idare organları veya bu organların üyeleri, İçişleri Bakanı tarafından geçici bir tedbir olarak kesin hükme kadargörevden uzaklaştırılabilir.

Bu ahvalde meclis ve encümenin görevleri valilik makamı tarafından encümenin tabii üyeleri yerine kaim olmak üzere ve bu sayıda seçilecek il müdürleri marifetiyle yürütülür.

Ancak, soruşturma veya kovuşturma sonunda yetkili mercilere;

1. Haklarında men'i muhakeme veya beraat kararı verilenler,
 2. Üyelik sıfatlarının sona erdirilmesini gerektirmeyecek bir ceza ile hükümlü olup cezası ertelenenler,
- Haklarındaki görevden uzaklaştırma tedbiri bu kararların kesinleşmesi üzerine derhal kaldırılır. Ayrıca kesilmiş ödenekleri kendilerine ödenir.

EK MADDE 4. — İdarei Umumiyei Vilayat Kanunu Muvakkatının çeşitli maddelerinde geçen deyimlerden;

Dahiliye Nezareti : İçişleri Bakanlığı,

Nafia Nezareti : Bayındırlık ve İskân Bakanlığı,

Nezaret : Bakanlık,

Encümeni vilayat : İl Daimi Encümeni,

Meclisi Umumi : İl Genel Meclisi,

Valii Vilayat ve Memurini Hususiyei Vilayat : Vali ve İl Özel İdare Personeli olarak değiştirilmiştir.

MADDE 19. — İdarei Umumiyei Vilayat Kanunu Muvakkatının 112, 113, 118, 137, 138 ve 139 uncu maddeleri yürürlükten kaldırılmıştır.

GEÇİCİ MADDE 1. — Bu Kanunun çeşitli maddelerinde düzenlenmesi öngörülen yönetmelikler, Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içinde çıkarılır.

Bu düzenlemeler yapıncaya kadar eski tüzük ve yönetmeliklerin bu Kanuna aykırı olmayan hükümlerinin uygulanmasına devam olunur.

GEÇİCİ MADDE 2. — Bu Kanunda belirtilen yıllık programların ilki, Kanunun yayımını takibeden ilk bütçe ile birlikte hazırlanır.

GEÇİCİ MADDE 3. — Bu Kanunun İl Genel Meclislerinin toplantılarıyla ilgili hükümleri 1987 yılı için Temmuz ve Kasım ayı olarak uygulanır.

1987 yılı Temmuz ayında toplanacak olan İl Genel Meclisi sadece 1988 yılı programını görüşüp karara bağlar.

GEÇİCİ MADDE 4. — Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte eksik olan il daimî encümeni üyelikleri-ne, dönembaşı yeni seçimlere kadar daha önce seçilmiş yedek üyelere en çok oy almış olanlar asıl üye olarak getirilir. Bunlar kalan süreyi tamamlar.

MADDE 20. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 21. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

